Plasztika - Mindennapi kenyerünk

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	2025.362.1.1-3
Alkotó:	Pázmándi, Antal (1943 -)
Készítés ideje:	1982
Készítés helye:	Budapest
Jelzés:	a plasztika alján, a masszába karcolva: PA monogram
Anyag:	fa; samottos agyag
Technika:	faragott; felrakott technikával; színes mázas
Méretek:	magasság (plasztika): 30 cm szélesség (plasztika): 55 x 55 cm magasság (asztal): 80 cm átmérő (asztallap): 40 cm

Pázmándi Antal (született: Mezőkövesd, 1943. január 6.) 1961-ben érettségizett a budapesti Képző- és Iparművészeti Gimnáziumban (ma: Képző- és Iparművészeti Szakgimnázium és Kollégium). A Magyar Iparművészeti Főiskola (ma: Moholy-Nagy Művészeti Egyetem) kerámia szakán 1967-ben Gorka-díjjal diplomázott, Csekovszky Árpád (1931–1997) osztályában.

Korai munkáiban a geometrikus és az organikus elemek ütköztetésének formai problémái foglalkoztatták mind autonóm plasztikáiban, mind alkalmazott köztéri megbízásaiban. Az 1980-as évektől a pop-art hatása alatt alkotott, a figuratív naturalizmus, a talált tárgyak esztétikája, a giccs foglalkoztatta. Játékos és meghökkentő műveit rendszerint mély, morális üzenettel, vagy társadalmi kritikával látta el, amit gyakran a leíró, lírikus címekben fogalmazott meg. Az 1990-es évektől a posztmodern uralja alkotásait: különféle elemekből építkező struktúrák, barokkos zsúfoltság, forma- és anyaghalmozás, élénk, harsogó színek.

1985-től a Magyar Iparművészeti Főiskola Alapképző Intézetének plasztika tanára, majd a Mesterképző Intézet vendégoktatója volt. 1992-ben Ferenczy Noémi-díjat kapott, 2016-ban Magyarország Érdemes Művésze lett. A pécsi Országos Kerámia Biennálén, amely Magyarország legfontosabb kerámia seregszemléjeként működött 1968 és 2008 között, öt alkalommal díjazták (1980, 1986, 1990, 1994, 2004). 2024-ben az Országos Kerámiaművészeti Triennálé néven újraindított rendezvényen Pázmándi Antal különdíjat kapott *Covidos próbababák* című sorozatáért. 2024 áprilisában székfoglaló előadását tartotta meg a Magyar Művészeti Akadémián, amelynek Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozatának 2023 óta levelező tagja.

A *Mindennapi kenyerünk* című alkotás Pázmándi Antal termékeny és a magyar kerámiakultúrában kimagaslóan egyéni életművének a pop-art inspirálta korszakát reprezentálja az Iparművészeti Múzeum gyűjteményben. A művész egy 1987-es interjúban így nyilatkozott e művéről: „Elkészítettem a *Mindennapi kenyerünk a TV* című objektemet is. Ez is szimptomatikus, hiszen az emberek legtöbbje nap mint nap csak a tévét bámulja. Még arra is gondoltam, hogy nem kerámiából, hanem tésztából vagy rongyból formálom meg...”*

A Kecskeméten működő Nemzetközi Kerámia Stúdiót alapító Probstner János pedig így írt a tárgyról: „[...] ugyanez időben készült másik, figyelemre kiemelten okot adó munkája. A mindennapi kenyerünk, [...]. »Kenyérbe épült televízió«, – ó Istenem, évtizedekkel a szellemleépítő valóság show-k előtt. Vízió? – A panem et circensen-t, a régi római mondást, a hatalmon lévők régi találmányát mintázta korhűn, a kőnél ellenállóbb anyagba, az égetett földbe.”**

* LÓSKA Lajos: Grillcsirke és papírrepülő – kerámiából. Beszélgetés Pázmándi Antallal. In *Művészet*. 28. évf. 1987/7. szám, 30–35. [Az idézet forrása a 32. oldal.]

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

** PROBSTNER János: Pázmándiról. In *Pázmándi Antal. Munkák. 2004–1960*. Kecskemét: Nemzetközi Kerámia Stúdió, 2004, 76.

Irodalom

- *Pázmándi Antal. Munkák. 2004-1960*. Nemzetközi Kerámia Stúdió, Kecskemét, 2004.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum